

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

caput primum. Auctoris scopus in hoc libro; ejusque excusatio quod de
controversis quibusdam religionis articulis disputationes passim
immisceat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

AUCTORIS SCOPUS IN HOC LIBRO; ejusque exculatio quod de controversis quibusdam religionis articulis disputationes passim immisceat.

CAPUT PRIMUM.

SI qui magnorum illorum mundi subactorum res gestas memoria tradiderunt Titus Livius, inquam, Tacitus & alij accuratè nobis sigillatimque descriptos reliquissent populorum mores, ordinem Religionis, Magistratum leges & politiam, magno nos labore sublevassent in inquirendis, & tanquam in media nocte tot retro sæculorum palpando indagandis munus Pontificum, ritibus Senatorum, Magistratum in eundem horis, formis judiciorum, aliisque rebus permultis, quæ in illorum historiis desiderantur. Nam quod doctissimi nostro sæculo viri quatuor, Tutnebus, Lipsius, Manutius & Sigonius, multis gravibusque in locis adeo inter se dissentiant, ut conciliari vix queant, id veterum illorum præteriti temporis scriptorum, non nostro sit vitio, qui ex tanta caligine lucem eruere non possumus. Plutarchus eadem molestia in re levi offensus, de iis conqueritur, qui clarissimorum virorum, Nicæ, Demosthenis, Phocionis, Thrasibuli, & Theramemis, qui Sociatis ætate vixerant, mæres nominibus suis indigere, superioribus temporibus neglexissent. Idem ex altera parte non parum se debere proficitur Platoni & Antistheni, quod ille pædagogi Alcibiadis, hic vero ejusdem nutritis nomen exprimere non super sedisset. Quis eadem scriptorum supina negligentia factum est, quod

Septem urbes magni certant de patria Homeri,

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Chios, Argos,

Athens.

Sæpe inter illas ad arma ventum est hanc solam ob causam, quod unaquæque hunc sibi honorem attribueret, quod antiquissimi Poëtarum nutritrix fuisset. Quæ causa est, cur semper existimaverim, magnum esse eorum vitium, qui rerum gestarum historias populorumque mores literis consignare aggrediuntur, si temporum suorum particularitates (ut vocant) id est, etiam minuta quæque attingere prætermittant, quæ ut jam sine communia pervulgataque, sequentibus tamen sæculis non possunt non existimari rara.

Svissum fuisset sanctis Patribus, aut Ecclesiasti-

cæ historiae scriptoribus, qui primis quinque sæculis scripserunt, omnium suæ ætatis hæreticorum ritus, mores, ingenia & opiniones, & quid de quoque fidei articulo senserint, specialius & quasi minutatim persequi, quod illi crassius generaliusque fecerunt, non nisi prima illorum lineamenta exprimentes; pudisset, opinor, posteros originis suæ, erubuisseque tam pudendorum patrum se hæredes profiteri. Sed factum est hoc fortasse ad suppressenda illorum nomina (quemadmodum olim illius, qui templum Dianæ Ephesiacæ incendit, damnata memoria est) & ad fastidas illorum sordes ignorantia tenebris obruendas.

Ego vero, quem infelix hoc sæculum in abyssum hujus de ortu, progressu, & decremento novæ hæreseos Historiæ invitum præcipitavit, evitandam mihi censui hanc culpam, in quam lapsi sunt veterum historici, ac monstrum hoc totum representandum, cum ornatu suo, insignibus, armis, totoque novo suo apparatu atque instrumento; nec tantum ea exponenda, quæ in vultu, figura & habitu ejus exteriori conspiciuntur, sed omnium interiorum ejus partium anatomiam faciendam, quo futurum sæculum in ea cognoscenda non hallucinetur, & ut in lucem producat hodiernæ hæresis imminens condemnatio, faciatque præjudicium illi, quæ deinceps existitura est. Exstinctio enim Lutherano Calvinismo, aut in vallibus quibusdam, reliquiarum instar Valdensium Angrumicorum, occultato (certe indies eum decretere, manifestum est) sine dubio alia quædam hæresis exorietur; quemadmodum ex Wiclephistis Hussitæ, ex Hussitis Lutherani, & ex his Calvinistæ originem traxerunt.

Qui meus labor gratus erit aliquando piæ posteritati, dum non unquam tantum ut ex eo Leonem cognoscant, sed ferventes oculos horrentes pilos, ungulas dentesque cruentos & caudam, incitamentum adhuc furoris ipsius, denique Leonem totum describo. Nec vero depingam hoc libro hæresin informem adhuc, qualis erat quum nondum sublatis oculis lucem fugeret, & præ pudore in locis subterraneis delitesceret, aut ex uno Regni angulo in alterum, non secus ac sciurus de ramo in ramum, transiliret, nec auderet in medium fori prodire: sed talem, qualis postmodum facta est, exaltatam videlicet, in solum gloriæ suæ, cum omni sua majestate & magnitudine, quum inebriata piorum sanguine, Ecclesiarum Christianarum ruinis

fundamenta sua inædificavit, & ex earum ruderibus muros suos fabricavit; Triste profecto tanti furoris & rabiei monumentum. Itaque hic liber ante oculos ponet ordinem, architecturam & poliriam Ecclesiæ Calvinisticæ jam ad summum gradum perductæ, Tempia ejus, Conciones, Sacramenta, Consistoria, officia Ministrorum, Seniorum, Diaconorum & Superintendentium. Quo fiet, ut veteris Ecclesiæ pulchritudo, majestas & magnitudo tanto evadat conspectior, collata ad novæ hujus deformitatem, humilitatem, & utilitatem. Quod si, dum in hoc argumento verfor, falcem, quod ajunt, immitto in alienam segetem, ad demetenda stirpis zizania, quæ Hæresis in pulcherrimos Ecclesiæ campos copiose conjecit, quis id carpet? Si dubia quædam moveo ab eadem hæresi ad turbandam domus Dei unitatem excitata, quæ est cur eo nomine reprehendar? Consilio certo id facio: Nam quemadmodum Synagogæ Hæreticorum scriptores historis suis fabulosis capita quædam in Religione controversa passim imperferunt, ut Lector una cum narrationibus ipsorum, doctrinæ, quam illi propinant, facilius percipiat gustum: ita mihi quoque hoc propositum fuit, ut Lector, dum historiam legit Hæreseos, simul agnoscat fallacem doctrinam erraticorum illorum, spirituum, inquam, malitiosorum & fraudulentorum, quos hæresis produxit: eademque opera intelligat imprudentiam, ne dicam stuporem & insaniam miserorum illorum, qui capi se & in castes induci sunt passi dulci eorum cantu, qui primi eos aggressi sunt, eo ipso ostendentes, quemadmodum ii, qui minimo quoque auræ afflatu frigescent, parum firmæ sunt valerudinis, ita infirmam quoque admodum fuisse fidem ipsorum, & conscientiam maligno aliquo spiritu exagitatam, propterea quod relicta magna illa & regia via Ecclesiæ, in deserta atque avia loca sese contulerunt. Nec tamen tanta utar in hac tractatione, subtilitate, quin ii, quibus præcipue mea elaborata sunt scripta, ad novæ istius Theologiæ fundum & interiora ejusdem adyta queant penetrare, semperque veritatis aliquo radio collustrari.

(***)

SCRIPTURAM SOLAM, ID EST, NOVAS hominum privatorum interpretationes, omnium hæreseon esse fundamentum.

CAPUT SECUNDUM.

ARGUMENTUM.

- I. Omnes hæretici inde se perdidit, quod S. Scripturam ad sui sensum interpretari conati sunt.
- II. Quodnam posuerit Calvinus doctrina sua fundamentum.
- III. Hæretici quod volunt in Scripturis venantur.
- IV. Primitiva Ecclesia in ipso statim ortu extincta ac perditam fuisse, si Calvinus regulam voluisset sequi.
- V. Sola S. Scriptura littera non facit Christianum.
- VI. Antiquitatis respectus firmissimum semper fuit Ecclesiæ munimentum.
- VII. Quomodo humana traditiones ab Ecclesiæ traditionibus distinguenda sint.

EX præcedentibus libris didicistis, omnibus istis hæreticis, qui Germaniam, Galliam & Belgium infestarunt (astutiores illos dico) nihil in ore esse, nisi Scripturam, nihil eos velle credere, nisi Scriptura contineatur, ex Scriptura formare omnes suas chimæras & nugas, ex Scriptura suam sibi quemque Religionem suo arbitratu fingere, Scripturam in omnes sensus, non aliter ac mollem ceram in omnes figuras, variare. Idem fecerunt omnes illorum antecessores, inde à Patriarcha illorum Simone, qui semper magistralē quandā auctoritatem in Scripturam sibi arrogarunt. Nam quemadmodum ex iisdem floribus aranea venenum, apis vero mel exsugit: eadem plane ratione ex Scripturæ sacris locis, unde tot sanctas divinasque meditationes sancti Patres exculpserunt, isti mille errores, mille opinionum monstra hausserunt. Sic ex eadem Scriptura & salus proficiscitur, & perditio: quemadmodum Poëtæ non sine mysterio fabulantur, sanguinem Gorgonis, qui ex dextri lateris venis profuebat, omnis generis morbos sanasse, sinistri vero lateris sanguinem perniciosum fuisse & lethalem. Quapropter non sine causa dixit Lutherus, Scripturam esse librum Hæreticorum, & solem oculis etiam maxime lippia-